

Vormingsdienst Centrum ter Preventie van Zelfdoding vzw

Deskundigheidsbevordering maakt wezenlijk deel uit van de werking van het Centrum ter Preventie van Zelfdoding (CPZ). Het is de taak van de Vormingsdienst om, in het kader van een betere zelfdodingspreventie, sleutelfiguren in dit domein te vormen. Ons basispakket bestaat uit een inleiding in het gezondheidsprobleem van zelfdoding (cijfers, verklaring, suïcidaal proces, ...) en uit een aanvullend pakket met praktische oefeningen waarin de deelnemers correct leren reageren op signalen van zelfdoding.

Het CPZ heeft ondertussen een ruime ervaring opgebouwd in het vormen van deze sleutelfiguren werkzaam bij preventiediensten, jongerenbegeleiding, erkende nooddiensten, andere hulplijnen, welzijns- en gezondheidsorganisaties en sociale diensten van (overheids)bedrijven... (zie referentielijst).

Gezien de specificiteit van de verschillende risicogroepen waarop zij zich richten, de setting en verwachtingen van elke organisatie en de beschikbare tijd, werken we vormingen op maat van de aanvrager uit. Deze vormingen werden reeds geëvalueerd door de onderzoekseenheid LUCAS van de K.U. Leuven. Uit deze doorlichting bleek de doeltreffendheid van onze vormingen. Ook de deelnemers werd naar hun tevredenheid gevraagd. Zowel onze vormingen (concrete bruikbaarheid, vernieuwend karakter, ...) als de trainers scoorden hierbij zeer hoog.

Vormingspakketten op maat

Het Centrum heeft zich door de jaren heen gespecialiseerd in het aanbieden van vorming op maat. Bij het uitwerken van een training wordt steeds met de aanvrager bekeken wat de verwachtingen zijn, rekening houdend met de doelgroep. De vorming wordt daarbij zo goed mogelijk afgestemd op de dienst of instantie die een beroep doet op het Centrum. Er wordt bijvoorbeeld gewerkt met casussen die aangebracht worden door de aanvrager. Volgende formules zijn mogelijk:

1. Basistraining 2 + 1 (maximum 15 personen)

In de eerste twee dagen van de basistraining komen volgende zaken aan bod:

- een theoretische achtergrond van het thema zelfdoding: een aantal courante misvattingen worden gecorrigeerd en de alertheid en openheid van de intermediairs wordt verhoogd;
- de eigen houding ten opzichte van depressie en zelfdoding en de invloed daarvan op het gedrag naar cliënten toe;
- signalen van suïcidaliteit herkennen en wat te doen na een tijdige detectie;
- een instrument voor risicoanalyse, waarmee de mate van suïcidaliteit kan worden ingeschat;
- een aangepaste aanpak, die rekening houdt met de graad van het risico;
- specifieke situaties zoals:
 - chronische cliënten
 - suïcidaal gedrag op de werkvloer, in de verzorgende of penitentiaire instelling
 - zelfbeschadigend gedrag
 - repetitief suïcidaal gedrag
- de eigen draagkracht en grenzen als hulpverlener

Theoretische uiteenzettingen worden geïllustreerd aan de hand van praktijkvoorbeelden en worden ondersteund door groepsdiscussies en individuele en/of groepsoefeningen.

De derde dag vindt 8 tot 12 weken later plaats. Deze kan gezien worden als een 'terugkomdag' en biedt de mogelijkheid om casussen aangebracht door de deelnemers te bespreken en oefeningen hierrond te maken. Tevens kunnen handvatten worden aangereikt om op een respectvolle manier om te gaan met de zelfdoding van een werknemer. Hiervoor werkt het CPZ samen met de Werkgroep Verder, nabestaanden na zelfdoding. In november 2010 bracht de Werkgroep Verder de brochure 'Rouwen (na zelfdoding) op de werkvloer' uit.

2. Korte training (min. 1 dagdeel van drie uren; maximum 20 personen)

Een specifiek thema in de zelfdodingspreventie wordt toegelicht en mogelijk ingeoeft. Een voorbeeld hiervan is een werkwinkel rond signaaldetectie en doorverwijzing.

3. Train de trainer (2 dagen; maximum 6 personen)

Doel van deze cursus is de deelnemers de nodige achtergrond en vaardigheden mee te geven, die hen in staat stellen om zelf een vorming in suïcidepreventie te verzorgen. Elementen uit de tweedaagse basisvorming krijgen extra aandacht, er wordt ingegaan op de houding en de vaardigheden van de trainer, evenals op het gebruik van de juiste methodieken. Tenslotte komen valkuilen bij een training zelfdodingspreventie aan bod, en krijgen de toekomstige trainers nog heel wat praktische tips. Deze 'train de trainer'-opleiding wordt enkel aangeboden aan mensen die reeds een basistraining hebben doorlopen.

Afstemming met het vormingsaanbod van de Suïcidepreventiewerking van de CGG's

Volgende doelgroepen van professionelen kunnen voor een vorming zelfdodingspreventie terecht bij de Suïcidepreventiewerking van de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg

- huisartsen
- ziekenhuispersoneel
- politie
- leerlingbegeleiders en CLB
- ouderenzorg
- hoger onderwijs
- bijzondere jeugdzorg
- zorgverleners binnen justitie

Ook voor de uitbouw van een suïcidepreventiebeleid voor uw organisatie (draaiboek) kan u terecht bij de suïcidepreventiemedewerkers van de CGG's.

Open aanbod

Het CPZ organiseert 'open' trainingen voor sleutelfiguren uit de welzijns- en gezondheidssector. Het gaat om een algemeen pakket, dat breed genoeg is om toegankelijk te zijn voor een verscheidenheid aan deelnemers. Ze worden doorgaans in samenwerking met andere instanties georganiseerd.

De open trainingen bestaan uit twee dagen basisvorming in het omgaan met suïcidaal gedrag. Net zoals bij onze andere vormingen wordt de theorie uitgebreid afgetoetst aan de hand van praktijkvoorbeelden.

Ook in 2012 zal er een tweedaagse training worden georganiseerd i.s.m. de Plantijn Hogeschool. (voor inschrijvingen, zie www.plantijn.be)

Praktische info

Voor een vlotte organisatie vragen we dat afspraken rond vormingen minstens twee maanden op voorhand worden gemaakt.

Het Centrum ter Preventie van Zelfdoding rekent voor een vorming € 1000 per dag. Eén dagdeel duurt 3,5 uur en kost € 500. Vrijwilligersorganisaties (en mogelijk andere organisaties die 'slecht bij kas' zitten) kunnen een korting krijgen van 20 tot 40 % (afhankelijk van de mogelijkheden; wordt overlegd en vastgelegd in offerte). Daarnaast vraagt het CPZ een kilometervergoeding van **€ 0,3352/kilometer**.

Voor meer informatie kan u vrijblijvend contact opnemen met Michaël Bloemen (michael.bloemen@preventiezelfdoding.be)

Referentielijst

Volgende doelgroepen of organisaties hebben reeds vorming van het CPZ gekregen:

2010

- Calltakers 112 (2 x 1 daagse)
- Kinder- en Jongerentelefoon (werkwinkel in alle provincies)
- JAC Metropool, Antwerpen (4 dagdelen)
- Gesloten Centra (asielzoekers), psychologen (3 daagse + 2 dagen train de trainer)
- IDEWE, werkwinkel preventie-adviseurs psychosociale aspecten
- Het Raster, Antwerpen, thuisbegeleidingsdienst voor doelgroep autisme (werkwinkel)
- Plantijn Hogeschool, dienst nascholing (open tweedaagse voor mensen uit gezondheid en welzijn)
- Ypsoc, Sociale Hogeschool Kortrijk (gastcollege online hulpverlening)
- Landelijke Gilde, Achel (lezing)
- Parochie Zemst-Sint-Pieter (lezing)
- DBC Openluchttopvoeding Brasschaat (2,5 dagen basisvorming)
- IASP Congres september 2010 (werkwinkel en symposium preventie 2.0)
- Vlaams Geestelijk Gezondheidscongres (werkwinkel Preventie 2.0)
- VVGG Congres e-mental health (werkwinkel chat)

2009

- Open (asiel)Centrum Kapellen (2 daagse)
- Calltakers 112 (2 x 1 daagse)
- Child Focus (1 daagse)
- Rusthuizen OCMW Dendermonde (1 x 2 daagse)
- NMBS, externe dienst voor preventie CPS (3 dagen)
- Kinder- en Jongerentelefoon (werkwinkel in alle provincies)
- 1^e en 2^e Master Orthopedagogiek, K.U. Leuven (gastcollege)
- Vreemdelingenzaken, bewonerspsychologen van de Gesloten Centra (werkwinkel)
- Open Deur (werkwinkel)

2008

- Vlaamse Liga tegen Kanker (werkwinkel)
- Begeleid Wonen Staketsel, Oostende (1 x 2 daagse)
- Fedasil, OC Kapellen, Brussel en Arendonk (3 x 1 daagse)
- De Post (tele-counseling M.A. Psychosociale Dienst : 8 modules in 4 dagen)
- Fortis, sociale en medische dienst: (2 daagse)

- Calltakers 112 (2 x 1 daagse)
- Kinder- en Jongerentelefoon (werkwinkel in alle provincies)
- Jongerenadviescentra (2 x 2 daagse)
- Open aanbod naar intermediairs i.s.m. het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie
- Rusthuizen OCMW Dendermonde (13 x werkwinkel)
- Gemeentepersoneel i.s.m. LOGO Antwerpen Noord (2 x werkwinkel + lezing)

2007

- Open aanbod naar intermediairs i.s.m. het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (2 daagse)
- Calltakers 112 (2 x eendaagse basisvorming)
- Belgacom, sociale dienst (2 daagse basisvorming)
- ASA (Senioren Antwerpen) (namiddaglezing)
- Palliatieve Hulpverlening Antwerpen (werkwinkel)
- JAC Gent (protocol rond e-mail en chat) en JAC Antwerpen (3 daagse)
- Ehsal, studenten verpleegkunde en medische beeldvorming (werkwinkel)
- KJT Limburg, Oost-Vlaanderen (werkwinkels)
- Vrouwencentrum Sint-Niklaas (werkwinkel)
- Katholieke Hogeschool Sint-Niklaas (werkwinkel)

2006

- Call-takers noodnummer 112 (1 daagse)
- Vrijwilligers Slachtofferhulp CAW De Mare, Antwerpen (werkwinkel)
- Revalidatiecentrum Antwerpen (lezing)
- Onafhankelijk Ziekenfonds Dienstencentrum Hove (lezing)
- CAW Overijse (lezing)
- Chiro West-Vlaanderen (werkwinkel)
- Sociale Voorzieningen Hogescholen (SOVO's) (1 daagse)
- Kinder- en Jongerentelefoon Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Antwerpen en Brussel (werkwinkels)
- Thuiszorg Kalmthout en Thuiszorg Lille-Westerlo (1 daagse basisvorming)
- Holebifederatie, Holebifoon, Wel jong, niet hetero (werkwinkels)
- Studenten verpleegkunde Hogeschool St-Lieven, Sint-Niklaas (werkwinkel)
- Leraren Secundair, Hoger Onderwijs en Lerarenopleiding (werkwinkel)

2005

- 3^e jaar studenten Ergotherapie, Ehsal, Brussel (1 daagse basisvorming)
- sleutelfiguren hoger onderwijs (VUHP) (1 daagse + intervisie)
- Thuisbegeleidingsdienst Meetjesland (1 daagse basisvorming)
- Thuiszorg Hasselt en Meetjesland (1 daagse basisvorming)
- Thuiszorg regio Rupel (lezing en werkwinkel)
- Neutrale Call-takers noodnummer 112 (1 daagse)
- Leraren in opleiding Erasmus Hogeschool Brussel (werkwinkel)
- Team Slachtofferhulp CAW De Mare, Antwerpen (werkwinkel)
- Druglijn (werkwinkel)
- Kinder- en Jongerentelefoon Antwerpen en West-Vlaanderen (werkwinkels)

2004

- Dienst Psychosociale Preventie van de Post (2 daagse);

- Preventie-adviseur en Security Organisation Manager van de Post (2 daagse Train de Trainer);
- Kinder- en Jongerentelefoon (werkwinkel);
- Instituut Blinden en Doven, Woluwe (werkwinkel);
- Maatschappelijk assistenten Asielcentrum Klein Kasteeltje (werkwinkel);
- Leraren in opleiding Erasmus Hogeschool Brussel (werkwinkel).
- Neutrale Call-takers noodnummer 112 (1 daagse)
- Dienst Zinding (Chiro) (werkwinkel)
- Thuiszorg (1 daagse)

2003

- Kinder- en Jongerentelefoon Antwerpen (werkwinkel);
- Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen (WVVH) (werkwinkel);
- Thuiszorg (1 daagse);
- Borgerstein, St-Katelijne Waver (begeleiders van mensen met lichte handicap) (werkwinkel);
- Jongerenpastores Vlaams-Brabant (werkwinkel);
- Patronaat K.I. Doven en Blinden (werkwinkel);

2002

o.a. Gevangenis Gent (PB's en PA's, Medische Dienst, ...) (2 daagse), Plantijn Hogeschool Antwerpen (2 daagse), PIVA Antwerpen (werkwinkel), ...

Namen van referentiepersonen kunnen op eenvoudige aanvraag worden bezorgd.

Michaël Bloemen
Verantwoordelijke Deskundigheidsbevordering CPZ

Centrum ter Preventie van Zelfdoding
Ferdinand Lenoirstraat 27-31
1090 Brussel (Jette)
02/649 62 05
www.preventiezelfdoding.be